

ROLA GMINY W ROZWIĄZYWANIU PROBLEMU SENIORÓW

PROJEKT INTERREG V A REPUBLIKA CZESKA-POLSKA
CZ.11.4.120/0.0/0.0/17_028/0001646

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

WPROWADZENIE

OBSERWOWANY W POLSCE DYNAMICZNY WZROST POPULACJI OSÓB STARSZYCH RODZI NOWE WYZWANIA SPOŁECZNE ORAZ EKONOMICZNE I WYMAGA FUNDAMENTALNYCH ZMIAN W REALIZACJI LOKALNEJ POLITYKI SPOŁECZNEJ, ZMIERZAJĄCYCH DO ZAGWARANTOWANIA LEPSZEJ JAKOŚCI ŻYCIA SENIORÓW. KONSEKWENCJĄ ZMIAN DEMOGRAFICZNYCH JEST ICH WPŁYW NA RÓŻNE SFERY ŻYCIA SPOŁECZNEGO. ROSNĄCY ODSETEK LUDZI STARSZYCH GENERUJE NIE TYLKO ZWIĘKSZONE ZAPOTRZEBOWANIE NA SYSTEM ŚWIADCZEŃ SPOŁECZNYCH, ALE TAKŻE NA RYNEK DÓBR I USŁUG NIEZBĘDNYCH DLA ZASPOKOJENIA RÓŻNYCH POTRZEB STARSZEJ CZĘŚCI SPOŁECZEŃSTWA, PRZEDE WSZYSTKIM W SFERZE OCHRONY ZDROWIA, OPIEKI, POMOCY SPOŁECZNEJ, EDUKACJI I KULTURY, ALE TAKŻE W ZAKRESIE ZAPEWNIENIA ODPOWIEDNICH WARUNKÓW MIESZKANIOWYCH I KSZTAŁTOWANIA PRZESTRZENI PUBLICZNEJ DOSTĘPNEJ DLA LUDZI O OGRANICZONEJ SPRAWNOŚCI FIZYCZNEJ.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

ZWIĘKSZAJĄCA SIĘ LICZBA OSÓB STARSZYCH, W TYM CORAZ WIĘKSZY UDZIAŁ OSÓB NIESAMODZIELNYCH, WYMAGA INNEJ ORGANIZACJI ŻYCIA, PRZEDE WSZYSTKIM NA SZCZEBLU LOKALNYM. WPROWADZANY OBECNIE NOWY MODEL POLITYKI SPOŁECZNEJ KŁADZIE NACISK NA WSPÓLDZIAŁANIE WSZYSTKICH PODMIOTÓW, POCZĄWSZY OD PAŃSTWA POPRZEZ SAMORZĄDY TERYTORIALNE ORAZ ORGANIZACJE POZARZĄDOWE PO NIEFORMALNE GRUPY. SZCZEGÓLNA ROLA PRZYPADA JEDNOSTKOM SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO, PRZED KTÓRYMI ZOSTAŁ POSTAWIONY SZEREG ZADAŃ MAJĄCYCH NA CELU STWORZENIE ODPOWIEDNICH WARUNKÓW ŻYCIA OSOBOM STARSZYM. WARUNKI TE POWINNY UMOŻLIWIAĆ SENIOROM GODNE I BEZPIECZNE ŻYCIE W NIEZALEŻNOŚCI, WOLNE OD DYSKRYMINACJI, IZOLACJI I ZANIEDBANIA ORAZ POZOSTANIE CZĘŚCIĄ SPOŁECZEŃSTWA. ROZWIĄZANIE SZEREGU WYZWAŃ WAŻNYCH DLA LUDZI STARSZYCH WYMAGA ZMIAN SYSTEMOWYCH ZALEŻNYCH OD POLITYKI RZĄDU, ALE JEST TAKŻE WIELE SFER, GDZIE ZMIANY MOGĄ I POWINNY BYĆ WPROWADZANE Z INICJATYWY SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA. SKUTECZNOŚĆ I RACJONALNOŚĆ KONKRETNÝCH DZIAŁAŃ NA POZIOMIE LOKALNYM MUSZĄ BYĆ OPARTE NA GENERALNYM KONCEPCIE SYSTEMOWEGO, DŁUGOFALOWEGO DZIAŁANIA WŁADZ SAMORZĄDOWYCH SZCZEBLA WOJEWÓDZKIEGO. TAKIM NARZĘDZIEM O CHARAKTERZE PLANISTYCZNYM I INSPIRATORSKIM JEST WOJEWÓDZKA STRATEGIA POLITYKI SENIORALNEJ.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

UWARUNKOWANIA DEMOGRAFICZNE

ŚWIATOWA ORGANIZACJA ZDROWIA (ANG. WHO - WORLD HEALTH ORGANIZATION), KTÓRA JEST MIĘDZYNARODOWĄ KOMÓRKĄ DZIAŁAJĄCĄ PRZY ORGANIZACJI NARODÓW ZJEDNOCZONYCH (ONZ) OKREŚLAJĄC POCZĄTEK STAROŚCI WSKAZUJE NA 60 ROK ŻYCIA. W STAROŚCI WYRÓŻNIA TRZY ZASADNICZE ETAPY:

- PIERWSZY OD 60 – 75 ROKU ŻYCIA – WIEK PODESZŁY (TZW. WCZESNA STAROŚĆ);
- DRUGI OD 75 – 90 ROKU ŻYCIA – WIEK STARCZY (TZW. PÓŻNA STAROŚĆ);
- 90 ROK ŻYCIA I WIĘCEJ – WIEK SĘDZIWIY (TZW. DŁUGOWIECZNOŚĆ).

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

WAŻNYM ASPEKTEM POLITYKI SENIORALNEJ JEST HORYZONTALNOŚĆ WPISANA W SPÓJNOŚĆ DZIAŁAŃ PAŃSTWA W OBSZARZE ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO, RYNKU PRACY, ZDROWIA, EDUKACJI (UCZENIA SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE), INFRASTRUKTURY, MIESZKALNICTWA I INNYCH.

KWESTII STARZENIA SIĘ I STAROŚCI POŚWIĘCA SIĘ OSTATNIO CORAZ WIĘCEJ UWAGI, PONIEWAŻ RANGA PROBLEMÓW WYNIKAJĄCYCH ZE ZMIAN DEMOGRAFICZNYCH NARASTA I WYMAGA PODEJMOWANIA KOMPLEKSOWYCH DZIAŁAŃ. WPRAWDZIE POLSKA JEST JESZCZE KRAJEM DEMOGRAFICZNIE MŁODYM, LECZ RÓWNOCZEŚNIE SPOŁECZEŃSTWO POLSKIE NALEŻY DO GRUPY NAJSZYBCIEJ STARZEJĄCYCH SIĘ SPOŁECZEŃSTW EUROPEJSKICH [KOMISJA EUROPEJSKA, 2012]. NAJNOWSZA PROGNOZA LUDNOŚCI DO 2050 R. OPRACOWANA PRZEZ GUS [PROGNOZA LUDNOŚCI..., 2014, S. 135-137] WSKAZUJE, ŻE DO 2050 R. ZNACZNIE ZWIĘKSZY SIĘ LICZBA OSÓB STARSZYCH, TJ. OSÓB POWYŻEJ 65. ROKU ŻYCIA. W SKALI KRAJU LICZEBNOŚĆ TEJ ZBIOROWOŚCI ZWIĘKSZY SIĘ O 5,4 MLN.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

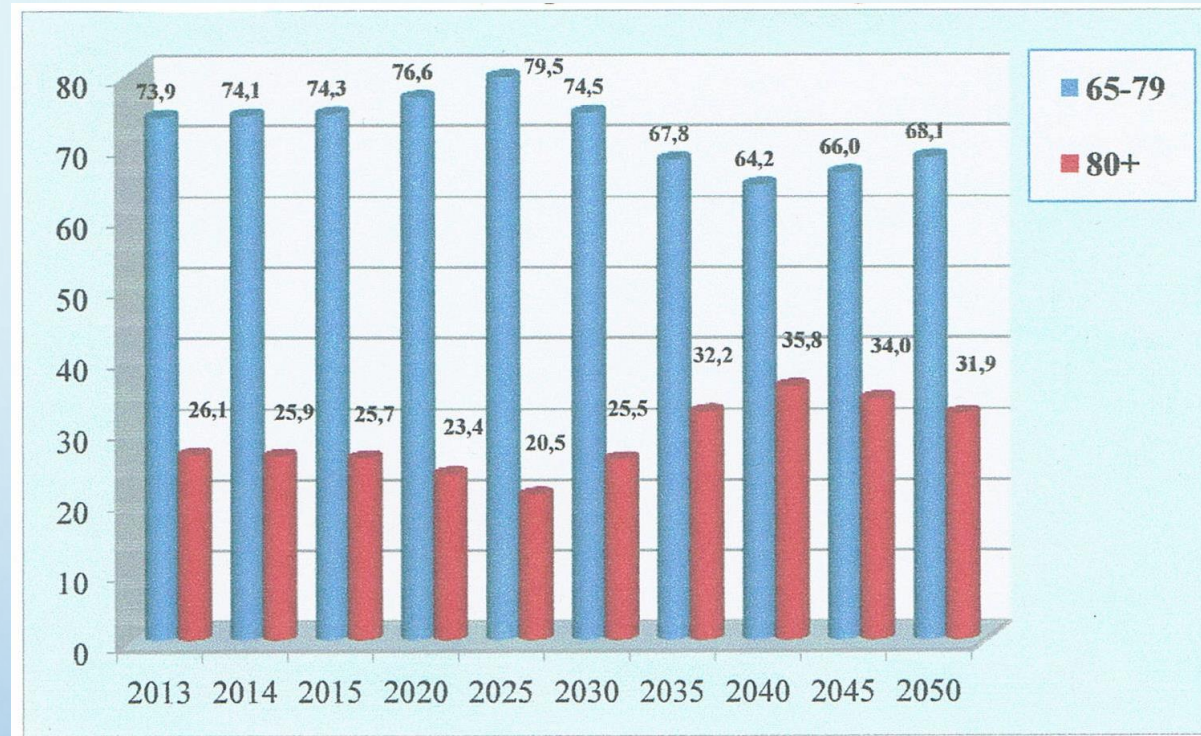
WSZYSTKIE WARIANTY SCENARIUSZY PROGNOZY (NISKI, ŚREDNI, WYSOKI I BARDZO WYSOKI) PRZEWIDUJĄ, ŻE DO 2050 R. ODSETEK LUDNOŚCI W WIEKU 65 LAT I STARSZEJ WZROŚNIE OKOŁO DWUKROTNIE, TJ. Z 15,8% W 2013 R. DO 35,7% W SCENARIUSZU NISKIM, A DO 31,3% W SCENARIUSZU BARDZO WYSOKIM. JAK WSKAZANO W PROGNOZIE, UDZIAŁ „MŁODSZYCH” STARSZYCH (65-79 LAT) BĘDZIE DO 2025 R. WZRASTAĆ PRZY JEDNOCZESNYM UBYTKU OSÓB W WIEKU 80 LAT I STARSZYCH. Z KOLEI PO 2025 R. NASTĄPI GWAŁTOWNY WZROST ODSETKA OSÓB W WIEKU 80 LAT I STARSZYCH. W 2040 R. W POPULACJI OSÓB W WIEKU 65 LAT I STARSZYCH, UDZIAŁ OSÓB PONAD OSIEMDZIESIĘCIOLETNICH WYNOŚIĆ BĘDZIE 36%. W 2050 R. PROPORCJE NIECO SIĘ ZMIENIĄ I ODSETEK OSÓB 80+ W OGÓLNEJ POPULACJI OSÓB STARSZYCH (65 LAT I WIĘCEJ) ZMNIEJSZY SIĘ DO NIEMAL 32%, CO ILUSTRUJE RYS. 1. W LICZBACH BEZWZGLEDNYCH OZNACZA TO, ŻE W 2050 R. LICZBA OSÓB W WIEKU 80 LAT I STARSZYCH WYNOŚIĆ BĘDZIE PONAD 3,5 MLN.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

RYS. 1. STRUKTURA OSÓB STARSZYCH (OSOBY W WIEKU 65 LAT I STARSZE = 100%)

ŹRÓDŁO: GUS [PROGNOZA LUDNOŚCI... 2014, S. 136]

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

TAK ZNACZĄCY WZROST UDZIAŁU OSÓB STARSZYCH I NAJSTARSZYCH W POPULACJI KRAJU STANOWI POWAŻNE WYZWANIE DLA LOKALNEJ, REGIONALNEJ I KRAJOWEJ POLITYKI SPOŁECZNEJ. SKAŁA PROBLEMU STARZENIA SIĘ SPOŁECZEŃSTWA UROSŁA DO RANGI KWESTII O STRATEGICZNYM ZNACZENIU DLA POLSKI. POJAWIAJĄCE SIĘ PROBLEMY SPOŁECZNE, EKONOMICZNE, KULTUROWE I ORGANIZACYJNE WYMAGAJĄ FUNDAMENTALNYCH ZMIAN. KLUCZOWA W TYCH DZIAŁANIACH ROLA ZOSTAŁA PRZYPISANA PODMIOTOM REALIZUJĄCYM POLITYKI PUBLICZNE, W TYM POLITYKĘ SPOŁECZNĄ, A GŁÓWNIEM JEDNOSTKOM SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO, KTÓRE REALIZUJĄC ZASADĘ POMOCNICZOŚCI ZAPISANĄ W KONSTYTUCJI, MUSZĄ KREOWAĆ POMYSŁY NA UPORZĄDKOWANIE ŻYCIA SPOŁECZNEGO. SPRAWY SPOŁECZNE SĄ ISTOTNYM OBSZAREM SPRAWOWANIA WŁADZY SAMORZĄDOWEJ. NIEWĄTPLIWIE STARZENIE SIĘ SPOŁECZEŃSTWA I WYNIKAJĄCE Z TEGO ZADANIA SĄ JEDNYMI Z KLUCZOWYCH DOMEN TEJ WŁADZY. WYMAGA TO OD JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO HOLISTYCZNEGO PODEJŚCIA DO ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW STARZENIA SIĘ SPOŁECZEŃSTWA I ZAINICJOWANIA STARAŃ O DOBÓR ZRÓŻNICOWANYCH AKTORÓW ORGANIZACYJNYCH W CELU SKUTECZNEJ REALIZACJI POSTAWIONYCH ZADAŃ.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

UWARUNKOWANIA PRAWNE

ZGODNIE Z USTAWODAWSTWEM POLSKIM GRO ZADAŃ ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ DZIAŁAŃ W SFERZE POLITYKI SPOŁECZNEJ PRZYPISANYCH ZOSTAŁO DO KOMPETENCJI SAMORZĄDU GMINNEGO. ART. 6 USTAWY O SAMORZĄDZIE GMINNYM [USTAWA O SAMORZĄDZIE GMINNYM] WSKAZUJE, ŻE WSZYSTKIE SPRAWY PUBLICZNE O ZNACZENIU LOKALNYM, NIEZASTRZEŻONE USTAWAMI NA RZECZ INNYCH PODMIOTÓW NALEŻĄ DO GMINY, A ART. 7 STWIERDZA, IŻ ZASPOKAJANIE ZBIOROWYCH POTRZEB WSPÓLNOTY NALEŻY DO ZADAŃ WŁASNYCH GMINY.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

W KATALOGU ZADAŃ WŁASNYCH GMINY ZOSTAŁY WYMIENIONE TE DZIAŁANIA, KTÓRE BEZPOŚREDNIO MOGĄ DOTYCZYĆ OSÓB STARSZYCH (NP. OCHRONY ZDROWIA, POMOCY SPOŁECZNEJ, W TYM OŚRODKÓW I ZAKŁADÓW OPIEKUŃCZYCH, WSPIERANIA RODZINY, GMINNEGO BUDOWNICTWA MIESZKANIOWEGO, KULTURY, KULTURY FIZYCZNEJ I TURYSTYKI), ORAZ TE O CHARAKTERZE BARDZIEJ OGÓLNYM, SŁUŻĄCE POPRAWIE JAKOŚCI ŻYCIA WSZYSTKICH MIESZKAŃCÓW GMINY (DOTYCZĄCE NP. LOKALNEGO TRANSPORTU ZBIOROWEGO, PORZĄDKU PUBLICZNEGO I BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI, UTRZYMANIA GMINNYCH OBIEKTÓW I URZĄDZEŃ UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ, WDRAŻANIA PROGRAMÓW POBUDZANIA AKTYWNOŚCI OBYWATELSKIEJ).

SAMORZĄDY GMINY PLANUJĄ ROZWÓJ GMINY POPRZEZ OPRACOWYWANIE STRATEGII ROZWOJU GMINY, STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH, KTÓRA ZAWIERA DZIAŁANIA NA RZECZ SENIORÓW LUB TWORZENIE ODREBNYCH STRATEGII POLITYKI SENIORALNEJ GMINY.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

POJAWIA SIĘ ZATEM PYTANIE, CZY SAMORZĄDY GMINNE TWORZĄC STRATEGIE POLITYKI SPOŁECZNEJ, DOSTRZEGAJĄ ROSNĄCE WYZWANIA ZWIĄZANE ZE STARZENIEM SIĘ SPOŁECZEŃSTWA I W JAKI SPOSÓB PLANUJĄ JE ROZWIĄZYWAĆ. STARZENIE SIĘ SPOŁECZEŃSTWA, JAK RÓWNIEŻ INDYWIDUALNY WYMIAR STAROŚCI W ZASADNICZY SPOSÓB WPŁYWAJĄ NA RODZAJ I ZAKRES PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ W SFERZE POLITYKI SPOŁECZNEJ. POPULACJA OSÓB STARSZYCH JEST ZBIOROWOŚCIĄ HETEROGENICZNĄ, A RÓŻNICUJE JĄ WIEK, STAN ZDROWIA, NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ, POZIOM ZAMOŻNOŚCI, SYTUACJA RODZINNA, POSIADANE WYKSZTAŁCENIE, DOTYCHCZASOWE WARUNKI ŻYCIA, WIEDZA I DOŚWIADCZENIE, CO GENERUJE KONIECZNOŚĆ PODEJMOWANIA ZRÓŻNICOWANYCH DZIAŁAŃ SKIEROWANYCH DO TEJ GRUPY LUDNOŚCI.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

ADMINISTRACJA SAMORZĄDOWA STOI PRZED OGROMNYMI WYZWANIAM I, JAKIMI SĄ M.IN. ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA ZDROWOTNEGO, ORGANIZOWANIE I FINANSOWANIE ŚWIADCZEŃ SPOŁECZNYCH I OPIEKUŃCZYCH, ROZWÓJ USŁUG SPOŁECZNYCH, TWORZENIE WARUNKÓW WIĘKSZEJ AKTYWNOŚCI OSÓB STARSZYCH. ZACHODZI KONIECZNOŚĆ DOSTOSOWANIA I ROZBUDOWY ODPOWIEDNIEJ INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ. WPŁYW RÓŻNORODNYCH CZYNNIKÓW NA SYTUACJĘ LUDZI STARSZYCH POWINIEN PRZEKŁADAĆ SIĘ NA ODMIENNOŚĆ DZIAŁAŃ W ZALEŻNOŚCI OD RODZAJU POTRZEB TEJ GRUPY LUDNOŚCI, CO WYMAGA OD SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO INNOWACYJNEGO PODEJŚCIA DO ROZWIĄZYWANIA NOWYCH PROBLEMÓW.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

UWZGLĘDNIAJĄC WIELOASPEKTOWE PODEJŚCIE DO WYZWAŃ ZWIĄZANYCH ZE STARZENIEM SIĘ SPOŁECZEŃSTWA, NIEZBĘDNE JEST WSPIERANIE I WZMACNIANIE POTENCJAŁU OSÓB STARSZYCH ORAZ AKTYWNEGO ICH UCZESTNICTWA W ŻYCIU SPOŁECZNYM, IDENTYFIKOWANIE, ŁAGODZENIE, ZAPOBIEGANIE I PRZECIWDZIAŁANIE BARIEROM UTRUDNIAJĄCYM PEŁNOPRAWNE ŻYCIE OSÓB STARSZYCH W SPOŁECZEŃSTWIE, ZMIANA WIZERUNKU OSÓB STARSZYCH I POPRAWA RELACJI MIĘDZYGENERACYJNYCH, A TAKŻE DOSTOSOWANIE SYSTEMU WSPARCIA DO POTRZEB STARZEJĄCEGO SIĘ SPOŁECZEŃSTWA [ZRAŁEK, 2012, S. 9-11].

JUŻ TA CHARAKTERYSTYKA ZAGADNIEŃ ZWIĄZANYCH ZE STARZENIEM SIĘ SPOŁECZEŃSTWA I POTRZEBAMI LUDZI STARSZYCH WSKAZUJE NA OGROM ZADAŃ, JAKIE STOJĄ PRZED SAMORZĄDEM TERYTORIALNYM.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

UJMUJĄC SYNTETYCZNIE OBSZARY JAKIE POWINNY BYĆ ZAWARTE W STRATEGIACH ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMIN TO:

- 1) OGÓLNIĘ OKREŚLANĄ AKTYWIZACJĘ I AKTYWNOŚĆ OSÓB STARSZYCH, PRZY CZYM ODNOSI SIĘ ONA ZARÓWNO DO AKTYWNOŚCI ZWIĄZANEJ ZE SPĘDZANIEM CZASU WOLNEGO, AKTYWNOŚCI REKREACYJNO-SPORTOWYCH, AKTYWNOŚCI EDUKACYJNEJ, ZAWODOWEJ ORAZ UDZIAŁU W ŻYCIU SPOŁECZNYM;
- 2) PRZECIWDZIAŁANIE MARGINALIZACJI I WYKLUCZENIU OSÓB STARSZYCH, GŁÓWNIĘ POPRZECZ TWORZENIE ZINTEGROWANEGO SYSTEMU WSPARCIA DLA TEJ GRUPY LUDNOŚCI;
- 3) UDOSKONALENIE SYSTEMU OPIEKI ZDROWOTNEJ I ZAPEWNIENIE OSOBOM STARSZYM DOSTĘPU DO SPECJALISTYCZNEJ OPIEKI MEDYCZNEJ;
- 4) WZMACNIANIE INTEGRACJI MIĘDZYPOKOLENIOWEJ WE WSZYSTKICH SFERACH ŻYCIA SPOŁECZNEGO;
- 5) POPRAWA WIZERUNKU OSÓB STARSZYCH PRZECZ PODNIESIENIE POZIOMU WIEDZY NA TEMAT STARZENIA SIĘ I STAROŚCI;

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

DZIAŁANIA GMIN NA RZECZ SENIORÓW

❖ TWORZENIE

- OŚRODKÓW POMOCY SPOŁECZNEJ (ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE, PRACA SOCJALNA I WYPŁATA ZASIŁKÓW),
- GMINNYCH PROGRAMÓW PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE,
- GMINNYCH KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH,
- GMINNYCH DOMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ (POMOC CAŁODOBOWA),
- BIBLIOTEK,
- OŚRODKI KULTURY,
- KINA,
- OŚRODKÓW SPORTU I REKREACJI,
- ODREBNYCH STRATEGII POLITYKI SENIORALNEJ GMIN,
- RAD SENIORÓW.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

❖ **WSPÓŁPRACA**

- GMIN Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI,
- Z UNIWERSYTETAMI III WIEKU,

❖ **ROZWIJANIE**

- SIECI USŁUG OPIEKUŃCZYCH ŚWIADCZONYCH W MIEJSCU ZAMIESZKANIA,
- WOLONTARIATU,

❖ **BUDOWNICTWO (MIESZKANIA CHRONIONE DLA OSÓB STARSZYCH, PRZY PROJEKTOWANIU NALEŻY PAMIĘTAĆ O OSOBACH STARSZYCH, ABY USUNĄĆ BARIERY ARCHITEKTONICZNE)**

❖ **RZĄDOWE PROGRAMY NA RZECZ OSÓB STARSZYCH**

- RZĄDOWY PROGRAM SENIOR+ NA LATA 2014-2020 (BENEFICJENTEM PROGRAMU MOŻE BYĆ TYLKO JEDNOSTKA SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO) CIĄGŁOŚĆ PROGRAMU 3 LATA.
- KLUBY SENIOR+
- DOMY DZIENNEGO POBYTU SENIOR+

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

PODSUMOWANIE

DEMOGRAFICZNE STARZENIE SIĘ SPOŁECZEŃSTWA JEST PROCESEM, KTÓRY ZGODNIE Z NAJNOWSZĄ PROGNOZĄ LUDNOŚCI POLSKI W KOLEJNYCH DZIESIĘCIOLECIACH PRZEBIEGAĆ BĘDZIE CORAZ SZYBCIEJ. TAKIE SZYBKIE TEMPO STARZENIA SIĘ LUDNOŚCI BĘDZIE MIAŁO ISTOTNE ZNACZENIE DLA WIELU OBSZARÓW ŻYCIA SPOŁECZNEGO I GOSPODARCZEGO. JUŻ OBECNIE STANOWI TO WYZWANIE DLA LOKALNEJ I REGIONALNEJ POLITYKI SPOŁECZNEJ, WYMAGA BOWIEM REAKCJI ZE STRONY SAMORZĄDÓW TERYTORIALNYCH, ZARÓWNO W KRÓTKOOKRESOWEJ PERSPEKTYWIE CZASOWEJ, JAK I W DŁUŻSZYM HORYZONCIE CZASOWYM. Z UWAGI NA KONIECZNOŚĆ PROWADZENIA POLITYKI SPOŁECZNEJ PRZEZ JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO NIEZBĘDNE JEST REALIZOWANIE JEJ W OPARCIU O DŁUGOOKRESOWE PLANY DZIAŁANIA, JAKIMI SĄ STRATEGIE. WŁAŚCIWIE TO GMINY KREUJĄ DZIAŁANIA NA SWOIM TERENIE NA RZECZ SENIORÓW. PODSTAWOWĄ ROLĄ GMIN W ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW STARZEJĄCEGO SIĘ SPOŁECZEŃSTWA JEST PODEJMOWANIE DZIAŁAŃ STWARZAJĄCYCH LUDZIOM STARSZYM MOŻLIWOŚCI PROWADZENIA NIEZALEŻNEGO ŻYCIA W ICH DOTYCHCZASOWYM ŚRODOWISKU, CO JEST ZGODNE Z ZALECENIAMI ONZ, WHO I UNII EUROPEJSKIEJ.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO